

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat
 2146 Mogyoród, Dózsa György út 40., Tel.: 28/540-716; Fax: 28/540-715,
 e-mail: mogyorod@mogyorod.hu
 KRID azonosító: 706179366

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület

2019. július 31. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Nem önkormányzati tulajdonú utak karbantartása, javítása

Mellékletek: -

Előterjesztő: Paulovics Géza polgármester

Előterjesztést készítette: Bene-Lovászi Gabriella műszaki ügyintéző, Tenki Péter aljegyző

Törvényességi ellenőrzésre érkezett: *(jegyző/helyettes tölti ki!)**

Jogi, törvényességi szempontból ellenőrizte: dr. Moldván Tünde *jegyző/helyettes* (szignója)*

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte: Juhász András *penzügyi irodavezető/helyettes* (szignója)*

Tárgyalja: GTB

A Képviselő-testület ülése*¹:			
- nyilvános			
- zárt	<i>Mötv.46.§ (2) bekezdés a) pont alapján**</i>	<i>Mötv.46.§ (2) bekezdés b) pont alapján **</i>	<i>Mötv.46.§ (2) bekezdés c) pont alapján**</i>
Határozathozatal módja:	<i>egyszerű / <u>minősített többség*</u></i>		

Tisztelt Képviselő-testület!

Mogyoród Nagyközség közigazgatási területén (hasonlóan a szomszédos önkormányzatokhoz) több olyan közforgalom számára megnyitott út van, amely nem önkormányzati tulajdonú. A közlekedők szabadon használhatják ezen utakat az önkormányzat tulajdonában lévő helyi közutakhoz hasonlóan, így a természetben a közlekedőknek fel sem tűnik a jogi helyzetben meglévő különbség.

Sajnálatosan egyes utcákban nagyon rossz az utak állapota Mogyoródon, több helyen az utak melletti vízelvezetés sem megoldott, így évről évre több millió forintot kell költenie az Önkormányzatnak az útjainak a javítására. Az utak karbantartását, javítását általában a Mogyoród Nonprofit Kft.-vel végeztetjük, ami a piaci árakhoz képest olcsóbb kivitelezést

* megfelelő szövegrész aláhúzendó

** megfelelő szövegrész aláhúzendó

biztosít, de olyan mértékű a javítási és közszolgáltatással kapcsolatos feladat, hogy sokszor az önkormányzati cége sem győzi.

A helyi közutak közé tartozó ingatlanokat, valamint az utakra alkalmazandó fogalmakat a **közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény** (a továbbiakban: Kktv.) 32. (1)-(2) bekezdései és a 47. § 7-8., 11-13. pontjai határozzák meg, amelyek szerint, az úthálózat közutakból **és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll.** A helyi közutak a települési vagy területi önkormányzatok tulajdonában vannak.

Magánútnak minősül egyebek mellett:

1. természetes személyek és jogi személyek (nem az Állam vagy Önkormányzat) tulajdonban lévő közforgalom elől el nem zárt és elzárt út,
2. az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt út.

A Kktv. 2. § (5) bekezdése szerint:

(5) A törvénynek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit - a 11. § (2) bekezdése, a 30. § és a 43. § kivételével - a **közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.**

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésében önkormányzati feladatként a **helyi közutak** fenntartását jelöli meg a településüzemeltetés keretében, vagyis a fentiekben írt fogalmak alapján **a más tulajdonában lévő közforgalom elől el nem zárt magánutak fenntartása nem tartoznak az önkormányzat feladatai körébe:**

*„2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a **helyi közutak** és tartozékainak kialakítása és **fenntartása**, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);”*

A Kktv. 8. § (1) bekezdése a) pontja értelmében, az önkormányzat feladatai a közúthálózatra terjed ki, így a nem önkormányzati tulajdonban lévő utak fenntartása és üzemeltetése ezen törvény alapján sem képezik az önkormányzat kötelező feladatát.

A közút kezelője a helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat képviselő-testülete, míg a Magyar Állam tulajdonában lévő településünkön lévő országos utak (Fóti és Gödöllői út: 2101 jelű, a Szadai út, M3 autópálya stb.) kezelője a Magyar Közút Zrt.

A magánutak kezelője pedig annak tulajdonosa!

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 26. §-a alapján az érintett lakos köteles hozzájárulni a magánút fenntartási költségeihez az érdekeltsége arányában:

*„26. § A közforgalom elől el nem zárt **magánút fenntartásának költségeihez az utat rendszeresen használó jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek és természetes személyek érdekeltségük arányában kötelesek hozzájárulni.**”*

A tárgyi témában érintett magánutak legtöbbször a Rákosvölgye Mezőgazdasági és Ipari Szövetkezet vagy az Advert Kft. a magánutak kezelője, aki a károsultak megkeresésére rendszeresen azt a tájékoztatást adja, hogy az Önkormányzat nem akarja átvenni a kezelésében lévő utakat. Az ügy háttéréről a lakosokat már nem tájékoztatják, így azok rendszeresen az Önkormányzatnál kötnek ki ismét.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt évtizedben több alkalommal felmerült a termelőszövetkezet tulajdonában vagy használatában lévő utak önkormányzati tulajdonba kerülésének témája, amelynek lényege, hogy a földkiadás/kárpótlás lezárultát követően automatikusan és ingyenesen az Önkormányzat tulajdonába kerülnének ezek az utak, ugyanakkor ezen eljárás lezárulta évtizedek óta húzódik - alapvetően a termelőszövetkezetben érintettek érdekei miatt – és az érintett szövetkezet és annak képviselőjének cége tulajdonában lévő utakat az Önkormányzatnak legalább 600 Ft/m²-es összeg megfizetése ellenében ajánlotta fel megvételre.

Az érintett ingatlanok később ingyenesen kerülnének az Önkormányzat tulajdonába a törvényi rendelkezések alapján és az Önkormányzatnak az utak megvásárlásának költségén túl azok helyreállítása, használhatóvá tétele is jelentős kiadást eredményezne, ezért az Önkormányzat nem élt/élhetett a vételi ajánlat elfogadásával.

A közlekedési hatóság részére nem állapít meg jogszabály hatósági hatáskört a közút kezelőjének karbantartási kötelezettsége teljesítésének kötelezésére, így a magánutak fenntartásával kapcsolatos a tulajdonos vagy a hatóság irányába indított kezdeményezéseink sorra eredménytelenek voltak.

Számos helyi közutunk van nagyon rossz állapotban, amelyek folyamatos karbantartására, vagyis **a kötelező önkormányzati feladat ellátására sincs elegendő forrása az Önkormányzatunknak.** Az önkormányzati kötelező feladat elmulasztásával ugyanakkor a kártérítési igények növekedése és ilyen kiadások növekedése is várható, figyelemmel arra a bírósági döntésre is, amelyben az Önkormányzatunkat elmarasztalták a Vizipark úton történt kátyúkár ügyében.

A fentiek alapján ismételtelen megerősítem, hogy a nem önkormányzati tulajdonban lévő utak helyreállítása, karbantartása nem az önkormányzat feladata. Az önként vállalt feladatok nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátását.

Ugyanakkor a lakosságunkat és településünkön működő cégeket súlyos hátrány éri, ha a magánutak kezelői a kötelezettségüket nem teljesítik és a hibákat nem szüntetik meg, a karbantartást, javítását elhanyagolják.

Ügyvédi Iroda tájékoztatása szerint: „Amennyiben az önkormányzat a közút tényleges kezelője helyett végez el karbantartási, javítási munkákat, akkor a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint kell hogy eljárjon.

A Ptk. 6:585. §-a szerint ilyenkor az ügyvivő köteles késedelem nélkül értesíteni azt, akinek az ügyébe beavatkozott. Amennyiben a beavatkozás helyén való, őt a megbízott jogai illetik, így a költségei megtérítését kérheti, de lehetőség van a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint is az esetleges gazdagodás visszatérítését igényelni.” (Megjegyzés: jelen esetben az ügyvivő az Önkormányzat)

Mindezek alapján javaslom, hogy a lakosságunk és a helyi cégek támogatása érdekében különítsen el az Önkormányzat a költségvetésében valamilyen mértékű keretet, amely keret erejéig a nem Önkormányzati tulajdonban lévő utakon – határozati javaslat szerinti – keletkező újabb káresemények megelőzésére teszünk intézkedést.

A keret megállapítása során figyelemmel kell lenni az önkormányzati utak karbantartására (kötelező feladatra) fordítható összegre is, mivel azok ellátását nem veszélyeztetheti ezen önként vállalt feladat, így annak 5 %-nál magasabb mértéket nem javaslok meghatározni.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy a tárgyi előterjesztésben leírtakat vitassa meg és fogadja el a határozati javaslatban foglaltakat.

1. Határozati javaslat:

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. önként vállalt feladatként ... Ft-ot különít el azon nem önkormányzati tulajdonban, de Mogyoród közigazgatási területének lakott területén lévő utakon keletkezett hibák elhárítására, amelyek miatt bizonyíthatóan mogyoródi lakos vagy cég tulajdonában lévő gépjárműben kár keletkezik,
2. felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontnak megfelelő káresemény tudomására jutását követően a javítással összefüggésben,- hogy a pénz visszakérhető legyen a tulajdonostól (kezelőtől) -, az alábbiak szerint járjon el:
 - a. hiba felmérése jegyzőkönyvben (pontos méretek, fényképes dokumentáció, közlekedés biztonságának veszélyeztetési mértékének megállapítása);
 - b. út tulajdonosának és kezelőjének értesítése/felhívása a veszély elhárítására megfelelő határidő megállapításával (határidő az út osztályának megfelelően változó);
 - c. külön megrendelés a Mogyoród Nonprofit Kft részére azzal, hogy a helyreállítás a b) pont szerint meghatározott határidő leteltét követően kezdhető meg;
 - d. helyreállítás dokumentálása, eredményről fénykép;
 - e. az elvégzett munkáról a Mogyoród Nonprofit Kft. külön számla kiállítását követően, a költségek továbbszámlázás a tulajdonos/kezelő felé;
 - f. határidőre történő nem fizetés esetén vagy a számla kiegyenlítésének megtagadása esetén a költségek megtérülése érdekében az út tulajdonosával és kezelőjével szemben szükség szerint peres vagy peren kívüli eljárást lefolytatása az önkormányzat által megbízott ügyvédi iroda közreműködésével.
3. felhatalmazza a polgármestert, hogy 1-2. pontban szereplő döntéshez a szükséges intézkedéseket és jognyilatkozatokat megtegye.
4. az 1. pont szerinti elkülönített előirányzat létrehozásához az önkormányzat 2019. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet ... előirányzatáról átcsoportosít ... forintot a nem önkormányzati utak helyreállításának előirányzatára.

Határidő: folyamatos

Felelős: Polgármester

2. Határozati javaslat:

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a 2019-es évben a nem önkormányzati tulajdonban lévő utak javítására, helyreállítására nem tud forrást biztosítani, mivel az a kötelező feladatainak ellátását veszélyeztetné,

Előterjesztés száma: **233.**

2. felkéri a polgármestert, hogy a 2020-as költségvetés tervezésekor vizsgálta meg annak lehetőségét, hogy az önkormányzati utak karbantartására (kötelező feladatra) fordítható összeg legfeljebb 5 %-áig biztosítható-e külön forrás a nem önkormányzati utak karbantartására, javítására.

Határidő: 2020. január 31.

Felelős: Polgármester

Mogyoród, 2019. július 19.

Paulovics Géza *sk*
polgármester